

KRAŠTOVAIZDŽIO DIZAINAS STUDIJŲ PROGRAMOS STUDENTŲ PASIRENGIMO PROFESINEI VEIKLAI APKLAUSA

Vykdyimo laikas: Kraštovaizdžio dizaino studijų programos studentams atlikus baigiamąją praktiką rudens semestre, ataskaita parengta 2025 metų birželio mėn.

Tikslas – įvertinti darbdavių nuomonę apie Vilniaus kolegijos Kraštovaizdžio dizaino studijų programos studentų pasirengimą profesinei veiklai, praktikos metu įgytas kompetencijas ir jų taikymą darbo aplinkoje, siekiant tobulinti studijų kokybę bei stiprinti bendradarbiavimą tarp kolegijos ir sektoriaus įmonių.

Trumpas klausimyno pristatymas. Anketinės apklausos tikslinė grupė buvo įmonių, įstaigų ir organizacijų atstovai, priėmę Kraštovaizdžio dizaino studijų programos studentus atlikti baigiamąją praktiką. Praktiką 2024 m. rudens semestre atliko 14 studentų, o apklausoje dalyvavo 7 organizacijų atstovai. Darbdaviams buvo pateikta anketa, kurią sudarė klausimai apie įmonės statusą ir dydį, studentų profesinį pasirengimą, svarbiausius įsidarbinimą lemiančius veiksnius, bendradarbiavimo formas su fakultetu, taip pat prašyta pateikti komentarus ir pasiūlymus. Studentų profesinis pasirengimas buvo vertinamas skalėje nuo 1 iki 5, kur 5 reiškia „puikiai“, o 1 – „silpnai“.

Apklausos rezultatų pristatymas:

Apklausą užpildė įvairių statusų įstaigų atstovai: daugiausia privačios įmonės (6), valstybinės (1). Pagal dydį dominuoja smulkios ir vidutinės įmonės: net 4 organizacijos nurodė turinčios 10–49 darbuotojus, 2 įmonės – iki 9 darbuotojų, o tik viena – 50–249. Tai rodo, kad studentų praktikos daugiausia vyksta nedidelėse, šeimos arba vidutinėse įmonėse, kuriose studentams tenka daugiau įvairiapusių užduočių. Kraštovaizdžio dizaino studijų programos studentai 2024 m. rudens semestre, baigiamąją praktiką atliko šiose įstaigose/organizacijose: UAB „Herbela“, UAB „Fitoras“, UAB „Floralita dizainas“, MB „Sodas ir Sodininkas“, UAB „Haner“, UAB „EVP grupė“, VU Botanikos sodas.

Daugiau nei pusė darbdavių (5) nurodė, kad per pastaruosius 12 mėn. jų organizacijose dirbo ar buvo įdarbinti Vilniaus kolegijos Kraštovaizdžio dizaino studijų programos absolventai. Tai rodo, kad studijų programa yra pakankamai glaudžiai susijusi su darbo rinka, o darbdaviai dažnai įdarbinimo procesą pradeda nuo baigiamosios praktikos laikotarpio. Darbdavių nuomone, svarbiausi įsidarbinimo veiksniai yra: profesinės žinios, gebėjimai ir įgūdžiai (paminėjo 9 darbdaviai), asmeninės savybės (8), įdėtos pastangos (4). Taip pat minėtas išsilavinimas (3), darbo patirtis (2), praktinis pasirengimas studijų metu (2). Rečiau buvo paminėtos rekomendacijos (1). Akivaizdu, kad darbdaviai pirmiausia vertina realias

kompetencijas ir studento asmeninę motyvaciją, o, ne išorinius, mažiau svarbius aspektus. Darbdaviai itin palankiai įvertino studentų profesinį pasirengimą – dauguma pažymėjo, kad jų praktiniai įgūdžiai, gebėjimas taikyti teorines žinias, savarankiškumas, darbas komandoje, iniciatyvumas, žinių siekimas, darbštumas, komunikabilumas, atsakingumas ir motyvacija yra verti aukščiausio įvertinimo. Tai rodo, kad studentai iš esmės pasižymi aukštu motyvacijos, atsakomybės ir komunikabilumo lygiu, o tai darbdavių akyse tampa svarbiausiu jų privalumu. Praktikantai apibūdinti kaip atsakingi, darbštūs, kruopštūs, pareigingi, iniciatyvūs, komunikabilūs, draugiški. Ne kartą pabrėžta, kad jie puikiai įsiliejo į komandą, imliai priėmė informaciją, greitai orientavosi situacijose, gebėjo generuoti idėjas. Pavyzdžiui, vienas baigiamosios praktikos vadovas įmonėje pažymėjo: „*Studentė kruopšti, punctuali, geba dirbti komandoje, žingeidi, pavestas užduotis atliko maksimaliai gerai ir laiku*“. Kitas nurodė: „*Studentė įmonėje gilino praktinius įgūdžius, taikė teorines žinias konkrečiose veiklose, atsiliepimai patys geriausi – dirbti, greita, atsakinga, sparčiai tobulėjanti*“. Darbdaviai pabrėžė, kad praktika suteikia galimybę paruošti būsimus darbuotojus, užtikrina papildomas „darbo rankas“ sezono metu, leidžia pasidalinti sukaupta patirtimi, praturtina komandą naujomis idėjomis ir padeda atlikti kasdienes darbus. Apibendrinant, studentų pasirengimas profesinei veiklai įvertintas labai gerai: 4 darbdaviai nurodė, kad studentai „visiškai pasirengę“, 5 – „pasirengę“, tik 2 įžvelgė, kad pasirengimas iš dalies pakankamas. Tai rodo aukštą bendrą studijų kokybės ir baigiamosios praktikos naudos įvertinimą. Net 8 darbdaviai nurodė planuojantys įdarbinti Vilniaus kolegijos Kraštovaizdžio dizaino studijų programos absolventus, 3 – dar neapsisprendę. Neigiamų atsakymų nebuvo. Darbdavių nuomone, studentams reikėtų labiau gilinti teorines žinias apie augalus ir jų veisles, tobulinti praktinius gebėjimus, pasitikėjimą savimi bei atsakomybės prisiėmimą, stiprinti darbų planavimo ir terminų valdymo įgūdžius, plėtoti žinias apie želdynų įrengimo technologijas, aplinkos inžineriją ir mažosios architektūros projektavimą bei teisinių įstatymų žinojimą.

Darbdavių teigimu, praktikai turėtų būti skiriama daugiau laiko ir sudaryta galimybė jį paskirstyti pagal sezoniškumą, reikėtų sudaryti sąlygas studentams pasirašyti lankstesnes savanoriškos praktikos sutartis, studijų metu stiprinti bendradarbiavimą su sektoriaus įmonėmis, suteikti daugiau įvairių praktikų želdinių įrengimo ir priežiūros srityse (ypač šlaitų formavime, lietaus vandens surinkime ir panaudojime, ligų bei kenkėjų atpažinime ir prevencijoje, ekologinių bei cheminių priemonių taikyme), taip pat sudaryti galimybę praktiką išskaidyti į atskiras dalis (darbas medelyne, želdinių priežiūroje, įrengime, projektavime), kad studentai įgytų įvairesnių žinių bei įgūdžių ir galėtų labiau pasirengti savarankiškam darbui. Dauguma darbdavių nurodė, kad bendradarbiavimas su VK Agrotechnologijų fakultetu vyksta

per studentų priėmimą į praktiką (5 atvejai). Keli darbdaviai dalyvauja baigiamųjų darbų gynimo komisijoje (2), o vienas – fakulteto renginiuose. Tai rodo, kad glaudesnis bendradarbiavimas dar nėra plačiai paplitęs.

Apibendrinimas. Darbdavių apklausa rodo, kad Kraštovaizdžio dizaino studijų programos studentai yra vertinami itin palankiai: jų darbštumas, atsakingumas, komunikabilumas ir iniciatyvumas įvardijami kaip didžiausi privalumai. Nors pasitaiko teorinių žinių spragų, praktikos metu jie greitai tobulėja. Darbdaviai vertina praktikos naudą tiek sau (papildomos darbo rankos, naujos idėjos, būsimi darbuotojai), tiek studentams (reali patirtis). Svarbiausia rekomendacija – ilginti ir diferencijuoti praktikas pagal sezoniškumą bei veiklas, kad studentai įgytų dar daugiau įvairialypių įgūdžių. Didelė dalis darbdavių pasirengę įdarbinti absolventus, tad praktika tampa vienu svarbiausių tiltu tarp studijų ir darbo rinkos. Anketinės apklausos duomenys bus apsvarstyti artimiausiame Kraštotvarkos ir agroverslo technologijos katedros posėdyje ir bus panaudoti fakulteto ir studijų programos savianalizėms rengti.